

עבור חברו, או שאסר על עצמו את רגליו מלהשתמש בהם להלך עמו.

שהשבועות חלות בין על דבר שיש בו ממש, ובין על דבר שאין בו ממש.

מה שאין בן בנדרים!

שהנדר יכול לחול אך ורק על דבר שיש בו ממש. ולכן האומר "קונם שלא אדבר עמך", לא חל הנדר, כי אין לו דבר ממשי שיוכל לחול עליו. אבל אם אומר לו "קונם פי מלדבר עמך", חל הנדר על פיו, שהוא דבר שיש בו ממש.

וכיון שאין הנדרים חלים על דבר שאין בו ממש, הרי זה סתירה, לכאורה, למשנתנו, האומרת שיכול האדם לאסור את עצמו מלדבר או לעשות או ללכת!

אמר רב יהודה: משנתנו מדברת באומר "יאסר פי — לדיבורי", "יאסרו ידי — למעשיהם", "יאסרו רגלי — להילוכי", שבכך הוא מטיל איסור חפצא על איברי גופו, שיהא הוא אסור להשתמש בהם.

ואיברי גופו הם דבר שיש בו ממש, והם נעשים כלפיו חפצא של איסור לענין הדברים שאסר אותם עליו.

דיקא נמי, דקתני במשנתנו "קונם פי מדבר עמך", שאוסר את פיו, שיש בו ממש, ולא קתני "קונם שאני מדבר עמך", שהוא דבר שאין בו ממש.

גמרא:

תחילה הניחה הגמרא, שכוונת משנתנו היא לומר שיכול האדם לאסור את עצמו בנדר מלדבר עם חברו, או לעשות עמו או להלך עמו.

ורמיניהו סתירה לכך, ממה ששינונו בתוספתא [נדרים פרק א, וכן במסכת שבועות כה א]:
יש חומר בשבועות מבנדרים, ויש חומר בבנדרים מבשבועות.

ומבארת הברייתא שם: **חומר בבנדרים מבשבועות** —

שהנדרים חלין אפילו על המצוה, לבטל את קיומה כשם שהם חלים בדבר שהוא רשות.

כגון אדם האוסר על עצמו בקונם לשבת בסוכה — אסור לו לשבת בסוכה, על אף שהוא מבטל בכך מצות ישיבת סוכה.

מה שאין בן בשבועות, שאינן חלות לבטל את המצוה. שהנשבע שלא לשבת בסוכה לא חלה שבועתו.

וחומר בשבועות מבנדרים —

הדרן עלך כל בנויי